

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОТИДІЇ АНТИУКРАЇНСЬКІЙ ПРОПАГАНДИ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

Колодяжний І.О., Доренський О.П.

Центральноукраїнський національний технічний університет, м. Кропивницький

Методи переконання одержали потужний розвиток впродовж ХХ сторіччя. Пропаганда, що володіє великим арсеналом такого роду методів, стимулює соціально-політичну активність громадян, вказуючи їм конкретні напрями та завдання діяльності, підказуючи шляхи та засоби вирішення проблем, що стоять перед ними. Важко знайти будь-який інший інструмент переконання чи навіювання, що порівнюється з пропагандою за ефективністю закріплення в свідомості певних поглядів та ідей. Виходячи з інформації із офіційного сайту СБУ, ворожа пропаганда активно реалізовується через соціальні мережі. Отже, є актуальною задача протидії антиукраїнській пропаганді в соціальних мережах, в тому числі шляхом забезпечення відповідності нормативно-правової бази реальним загрозам інформаційній безпеці держави. Підтвердженням означеного є в тому числі норма Концепції боротьби з тероризмом в Україні, затвердженої Указом Президента України від 05.03.2019 №53/2019, згідно з якою до антитерористичного забезпечення об'єктів можливого терористичного посягання віднесено вдосконалення законодавства у сфері інформаційної безпеки держави, зокрема, в частині підвищення рівня захищеності населення від негативних інформаційно-психологічних впливів.

Метою роботи є підвищення ефективності протидії пропаганді сепаратизму і антиукраїнської ідеології у соціальних мережах шляхом вдосконалення чинної нормативно-правової бази України.

В Україні реалізований підхід протидії пропаганді в соцмережах (Указ Президента України від 15.05.2017 №133/2017 “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 28 квітня 2017 року “Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)”). Його суть полягає у забороні інтернет-провайдером надавати послугу з доступу користувачів інтернету до сервісів, зокрема російського виробництва “Вконтакте”, “Однокласники” та ін. Проте як показує практика, реалізований підхід до забезпечення інформаційної безпеки держави не є ефективним. Адже, наприклад, заблоковані веб-сайти як і раніше входять в ТОП-10 найвідвідуваніших сайтів в Україні, оскільки користувачі активно використовують VPN, Tor, Opera та інші способи “обійти” блокування [2].

Виходячи з означеного, постає задача вдосконалення реалізованого підходу до блокування Інтернет-ресурсів російського походження, за допомогою яких поширюється пропаганда антиукраїнської ідеології та сепаратизму.

Враховуючи зарубіжний досвід розв'язування сформульованої задачі, пропонується шляхом модифікації чинної нормативно-правової бази України впровадити альтернативні методи протидії антиукраїнській пропаганді: блокування Tor і VPN. Тобто, крім вже юридично виконаного в Україні блокування доступу до веб-ресурсів, адреси вхідних вузлів Tor, серверів VPN-провайдерів і сайтів з інформацією про обхід блокування слід вносити до “чорного” списку та блокувати провайдерами [3]. Це унеможливить практично здійснити “обхід” заборонених інтернет-ресурсів, в тому числі соціальних мереж. Тобто впровадження означеного методу, враховуючи [3-4], підвищить ефективність протидії пропаганді сепаратизму і антиукраїнській ідеології в соціальних мережах.

В роботі показано, що не зважаючи на запроваджену в Україні заборону інтернет-провайдерам надавати доступ користувачам інтернету до заборонених веб-сервісів, зокрема російських соціальних мереж “Вконтакте” та “Однокласники”, які є засобами поширення пропаганди сепаратизму й антиукраїнської ідеології, частина українців як і раніше використовують їх, “обходячи” блокування доступу за допомогою VPN, Tor чи іншим способом. Тому пропонується вдосконалити чинну нормативно-правову базу України в частині застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій): запровадити додаткове блокування Tor, VPN і сайтів з інформацією про обхід заблокованих ресурсів. Це дозволить підвищити ефективність протидії пропаганді сепаратизму і антиукраїнської ідеології у Інтернеті, в тому числі в соціальних мережах.

ДЖЕРЕЛА

1. Степанов В. Ю. Інформаційна безпека як складова державної інформаційної політики / В. Ю. Степанов // Державне будівництво: наук. журн. – 2016. – № 2. – С. 1-9.

2. Річниця санкцій: чому мільйони українців продовжують відвідувати "Вконтакте" [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Режим доступу : <https://www.epravda.com.ua/publications/2018/05/15/636802/> (дата звернення 10.11.2018 р.). – Назва з екрану.

3. Как именно запрещают VPN и Tor в разных странах мира [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Режим доступу : <https://www.iphones.ru/iNotes/714931?fbclid=IwAR0OtipSqZwV7VfHLEUBiSX0zDI> (дата звернення 10.11.2018 р.). – Назва з екрану.

4. Колодяжний І. О. Вдосконалений підхід до протидії пропаганді сепаратизму та антиукраїнській ідеології в соціальних мережах / І. О. Колодяжний // Комп'ютерна інженерія і кібербезпека : досягнення та інновації : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти й молодих учених (м. Кропивницький, 27–29 листоп. 2018 р.) – Кропивницький: ЦНТУ, 2018. – 448 с.